

Nieuw in Nederland: de Iberische bochelslak *Drusia valenciennii*

(Web & Van Beneden, 1836)

Michael Inden, Tello Neckheim & Kees Margry

New to the Netherlands: the slug *Drusia valenciennii* (Web & Van Beneden, 1836)

Summary. On 9 June, 2019 the first author photographed a slug in Santpoort (province of North Holland). It was soon identified as the Mediterranean species *Drusia valenciennii* (Web & Van Beneden, 1836). The species is new to the Netherlands and the northwest of Europe.

Fig. 1. De Iberische bochelslak, gevonden op 9 juni 2019 bij Santpoort. Foto Michael Inden.

Fig. 2. Schelp van een Iberische bochelslak, gezien vanaf de buikzijde. Het maatstreepje is 5 mm. Foto Ingrid Margry-Moonen.

Op 9 juni 2019 vond de eerste auteur in het Burgemeester Rijkssenpark (ook bekend als het Bosbeekpark) tussen Santpoort-Noord en Santpoort-Zuid een naaktslak waarvan hij een foto plaatste op Waarneming.nl (fig. 1). Al snel werd duidelijk dat het een slak van de familie Parmacellidae betrof, een exoot waarvan de vondst snel op Nature Today gezet moest worden om op tijd te kunnen handelen als de soort problemen zou gaan veroorzaken (De Bruyne, 2019). Het vermoeden dat het *Drusia valenciennii* betrof werd bevestigd door anatomisch onderzoek, dat uitvoerig is beschreven in een artikel in Basteria (Inden *et al.*, 2020). Deze soort is niet alleen nieuw voor Nederland maar ook voor Noordwest-Europa.

Parmacellidae

Parmacellidae zijn halfnaaktslakken. Deze familie komt voor van de Kaukasus tot in Afghanistan en van landen rond de Middellandse Zee tot op de Canarische eilanden. De jonge dieren hebben met hun protoconch een schelp waar ze zich in eerste instantie nog volledig in terug kunnen trekken. Al snel worden de dieren daarvoor echter te groot. Dan raakt de schelp overgroeid door de mantel en groeit de laatste halve winding van de schelp uit tot een gebogen wijd uitlopend deel, de zogenaamde limacella, die later verkalkt en onder de mantel volledig aan het oog onttrokken blijft (fig. 2).

Een populatie

Na de eerste vondst is nog herhaaldelijk naar deze soort gezocht. Vaak tevergeefs, maar ook enkele keren met geluk. Er zijn jonge dieren verzameld en opgekweekt met een grote variatie aan voedsel. Eenmaal volwassen hebben ze gepaard en eieren gelegd. Opvallend was dat ze bij het graven in de grond altijd

met de punt van hun staart boven de grond uit bleven steken. Ook deze kweek is beschreven in Inden *et al.* (2020).

Het is de vraag hoe de populatie zich verder zal ontwikkelen. Voor waarnemingen is het handig om bekend te zijn met de karakteristieke schelp die ook los in het veld gevonden kan worden. De soort is oorspronkelijk bekend uit Portugal en aangrenzende delen van Spanje en sinds 2014 ook, samen met de nauw verwante soort *Drusia deshayesii*, aangetroffen in het departement Aude in het zuiden van Frankrijk. In Zuid-Portugal is de soort soms zo massaal aanwezig dat de dieren daar verzameld worden om aan varkens te voeren (Welter-Schultes, 2012). Hopelijk gaat het in Nederland geen invasieve exoot worden. Alle reden daarom om deze omnivore soort te monitoren en waarnemingen te blijven melden.

Geraadpleegde bronnen

DE BRUYNE, R., M. INDEN & T. NECKHEIM, 2019. Nieuwe landnaaktslak en de droogte.

<https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=25506>. Geraadpleegd 22-09-2019.

INDEN, M.G.R.M., C.M. NECKHEIM & C.J.P.J. MARGRY, 2020. *Drusia (Drusia) valenciennii* (Webb & Van Beneden, 1836) (Gastropoda, Pulmonata, Parmacellidae), a species new for the Netherlands and northwestern Europe. – Basteria 84(3-6): 141-145.

WELTER-SCHULTES, F.W., 2012. European non-marine molluscs, a guide for species identification. – Planet Poster Editions, Göttingen.

Adressen van de auteurs: michael.waarneming@gmail.com; cmneckheim@kpnmail.nl; margry@home.nl